

ОРГАНІЗАЦІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ ТА США

Солопихіна Д.А.

Науковий керівник – Бельська Т.В., д-р держ. упр., доцент

У 1997 році Європейська комісія “За демократію через право” Ради Європи підкреслила, що розділ Конституції України “Місцеве самоврядування” заслуговує на позитивну оцінку, проте “оскільки більшість питань у самій Конституції не вирішено, розвиток багато в чому буде залежати від законодавства”. При проведенні реформи, при її законодавчому забезпеченні особлива увага приділяється вивченню, аналізу, узагальненню і впровадженню кращого вітчизняного та міжнародного досвіду у сфері розвитку місцевого самоврядування. Вивчення досвіду зарубіжних країн сприятиме підвищенню ефективності виконання Україною своїх міжнародних зобов'язань.

Питання розвитку та становлення муніципального управління досліджено в працях таких зарубіжних учених, як Г. Туре, Л. Штейн, Р. Гнейст А також у працях вітчизняних таких вчених: В. Бабасв, Г. Абасов, О. Андрійко, В. Бодров, О. Бражко, П. Ворона, К. Наумова, О. Крюков, В. Кудряшов, С. Чернов.

Муніципальне управління – це складова частина місцевого самоврядування, пов'язана з впливом органів муніципального управління на муніципальне утворення та взаємодія з його суб'єктами з метою підвищення рівня та якості життя населення муніципалітету.

Ідеї організації общинного управління сформулював французький вчений Г. Туре в 1790 р., який обґрунтував дві головні проблеми дослідження про місцеве самоврядування [1, с.347-387]:

1) “поняття про власні общинних справах, властивих за своєю природою муніципального управління”;

2) “поняття про справи державні, які передаються державою органам місцевого самоврядування”.

Варіанти вирішення цих проблем лягли в основу різних теорій місцевого самоврядування.

Відомим є поділ світових моделей організації публічної влади на місцях на види:

а) європейську континентальну, інститути якої і характер взаємовідносин із державною владою склалися й були апробовані в Римській античній державі;

б) англосаксонську, що сформувалася в Англії і широко представлена на всіх континентах у різних варіаціях.

У містах США муніципалітети різняться за компетентно “слабким” і “сильним” мером:

а) “слабкий” мер обирається муніципальною радою на 2 роки, головує на засіданнях ради, здійснює представницькі та контролюючі функції, призначає лише керівників нижчого рівня. За “слабкого” мера діє “сильна” рада, яка призначає вищих представників міської адміністрації;

б) “сильний” мер обирається безпосередньо населенням, він одноосібно призначає та звільняє вищих представників міської адміністрації, відає бюджетом, має право накладати вето на рішення ради, “сильний” мер обирається на 4 роки.

Отже, можемо запропонувати деякі рекомендації для подальшого розвитку системи самоврядування в Україні.

По-перше, голови місцевих адміністрацій, їх заступники, керівники підрозділів або представники мають право бути присутніми на засіданнях органів місцевого самоврядування, бути заслуханими з питань, що їх стосуються.

По-друге, необхідно створити більш прозорі правила управління в органах місцевого самоврядування, як це зроблено в США (правила “Home rule” та “правила Ділона”), Німеччині і Франції [1, с.347-387].

По-третє, варто вдосконалювати процес проведення реформи децентралізації, запобігти негативним наслідками розділу влади.

По-четверте, здійснити децентралізацію, шляхом передачі функцій не до органу влади чи місцевого самоврядування, а до об’єднання громадян.

По-п’яте, створити єдиний орган місцевого самоврядування, що в організаційному, конституційно-правовому та цивільно-правовому статусі представлятиме єдину структуру.

1. Бабаєв В. М. Підвищення ефективності управління великим містом у структурі державного управління : дис... д-ра з держ. упр.: 25.00.04 / Бабаєв Володимир Миколайович ; Національна академія держ. управління при Президентові України. – К., 2004. – 445 с. – С. 347-387.

2. Наумова К. І. Правові акти органів і посадових осіб місцевого самоврядування в системі джерел муніципального права в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Наумова Ксенія Ігорівна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2017. – 20 с.